

Cirkulärnr: 10:74
Diariernr: 10/6103
Arbetsgivarpolitik: 10-2:29
Nyckelord: AD, avsked
Handläggare: Dag Linde
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Datum: 2010-11-26
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2010 nr 45 angående avsked av
vårdbiträde
Bilagor: AD dom 2010 nr 45

CIRKULÄR 10:74

Arbetsgivarpolitik: 10-2:29

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen
Dag Linde

Nyckelord: AD, avsked

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Arbetsdomstolens dom 2010 nr 45 angående avsked av vårdbiträde

Bakgrund

VB hade sedan 1978 varit anställd hos Färgelanda kommun och arbetade sedan år 1988 vid vårdhemmet Solgården. Hon avskedades den 17 oktober 2008 från sin anställning som vårdbiträde. Kommunen anförde som grund för avskedandet att VB hade delat ut medicinen till vårdtagare trots att hon enligt gällande regelverk saknat läkemedelsdelegation, att hon hade skrivit kollegors signaturer på medicinlistor och därigenom gjort sig skyldig till urkundsförfalskning. Vidare anfördes att VB tagit medicin ur ett medicinskåp trots att hon inte fått hantera medicin.

Kommunen hänvisade till hälso- och sjukvårdslagen som föreskriver att varje vårdgivare har att ansvara för att vårdverksamheten bedrivs så att den uppfyller kraven på en god vård. Socialstyrelsen har även utfärdat föreskrifter och allmänna råd om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och där ställs bl.a. krav på hög säkerhet vad gäller hantering och delegering av läkemedel.

Enligt Kommunal så tog VB själv initiativ till att delegationen återkallades och hon har vid senare tillfällen bett om att få återfå delegationen eftersom hon då kände att hon var redo för det ansvaret. Det var ostridigt i målet att VB delat ut medicin utan delegation vid några tillfällen och att hon signerat med en kollegas namn. Kommunal gjorde dock gällande att det har etablerats en kultur på arbetsplatsen som innebar att bestämmelserna om medicinhantering nonchalerats i den praktiska tillämpningen. Kommunen har inte tidigare under VB:s anställning framfört kritik mot VB:s sätt att sköta arbetet. Kommunal gjorde gällande att avskedandet skett i strid med anställningsskyddslagen och att det inte ens förelegat saklig grund för uppsägning.

Arbetsdomstolen

Arbetsdomstolen ansåg att det av utredningen i målet framkommit att VB varit väl förtrogen med reglerna för läkemedelshantering. Det allvarliga i hennes handlande förstärks av att VB valt att dessutom skriva en kollegas signatur på medicinlistan. Som Arbetsdomstolen funnit utrett har detta skett utan kollegans samtycke. VB har genom sitt handlande högst påtagligt äventyrat en viktig bevekelsegrund för medicinlistan, nämligen dess kontroll- och bevisfunktion. I detta ligger också att den person vars namn har använts oförskyllt riskerat att bli utsatt för granskning.

Det finns enligt Arbetsdomstolens mening inget i utredningen som ger stöd för att organisationen på arbetsplatsen varit sådan att VB för att kunna utföra sina arbetsuppgifter varit mer eller mindre tvingad att åsidosätta reglerna kring medicinutdelningen. Ett delegeringsbeslut är personligt och den enskilde arbetstagaren har inte någon rätt att tilldelas uppgifter som kräver delegering. Utredningen ger inte heller belägg för att det, som förbundet antytt, skulle finnas en kultur på arbetsplatsen som innebär att reglerna om medicinhanteringen nonchalerats i den praktiska tillämpningen. Snarare ger utredningen stöd för motsatsen. De hörda arbetskamraterna har uppgett att ingen av dem varit villig att låta VB dela ut medicin medan de signerade medicinlistan. Mot den bakgrunden framstår det som allvarligt att VB avsiktligt delat ut medicin trots att hon inte hade rätt till det.

Sammantaget fann Arbetsdomstolen att VB genom att dela ut medicin utan delegation och genom att signera medicinlistan med en kollegas signatur grovt har åsidosatt vad som ålegat henne i anställningen. Kommunen har därför varit berättigad att skilja henne från anställningen genom avskedande.

Kommentar

I avskedandetvister ligger bevisbördan helt på arbetsgivaren som ska styrka att arbetstagaren grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren enligt 18 § anställningsskyddslagen. Därmed avses sådant avsiktligt eller grovt vårdslöst förfarande som inte rimligen skall behöva tålas av arbetsgivaren.

I målet var det ostridigt att arbetstagaren delat ut medicin utan delegation och att hon signerat med kollegans namn.

Frågan i målet rörde rutinerna på arbetsplatsen och om kollegan samtyckt till signeringen med hennes namn samt hur allvarligt det felaktiga handlandet skulle anses vara. Det ansågs styrkt att reglerna om medicinhantering följdes på arbetsplatsen och att kollegan inte samtyckt till att arbetstagaren signerade med hennes namn. Arbetstagaren ansågs därför grovt ha åsidosatt sina åligganden och avskedandet var lagligt grundat. Denna dom har även belyst att det är viktigt för arbetsgivaren att följa upp och att aktivt verka för att gällande regler efterlevs. Detta gäller i synnerhet för en så viktig fråga som hanteringen av läkemedel.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen

Sophie Thörne

Dag Linde

Bilagor: AD dom 2010 nr 45